

"Ова власт има системски отпор према опозицији, она опозицију не прихвата као део политичког система, него је трпи као нужно зло", каже за Н1 писац и издавач и потписник ПроГласа Гојко Божовић. Није велики оптимиста по питању исхода састанака власти и опозиције, али каже и да власт не би преговарала са опозицијом да она "нема на себи стигму изборног инжењеринга од 17. децембра".

Коментаришући састанак власти и опозиције о препорукама ОДИХР-а и изборним условима, Божовић је у Новом дану на Н1 изјавио да је „власт очигледно определила да троши време“.

„И да прође што је могуће више времена, а да не примени никакве препоруке ОДИХР-а, никакве препоруке, рецимо, посматрачке мисије ЦРТА, никакве захтеве опозиције. Јер се просто показује у дугом низу протеклих година да, и то је кључни проблем, један од кључних проблема нашег друштва, а то је да власт има системски отпор према опозицији. Она опозицију не прихвата као део политичког система, него је трпи као нужно зло, јер не можете бити земља Европе да немате опозицију“, рекао је.

Али, додаје, жели да јој одузме „што је могуће више медијског простора, што је могуће јавног простора, простор у институцијама, а свако критичко мишљење доживљава као непријатељски гест“.

„И то се на неки начин у овим преговорима власти и опозиције недвосмислено види. Ми имамо једну врло озбиљну тешку политичку кризу, која траје већ месецима, она је проистекла из чињеница које су необориве, то је дакле изборни инжењеринг који је потврђен на изборима 17. децембра прошле године. То је угрозило политички легитимитет власти, то је с друге стране ставило грађане и опозицију пред питање шта да се ради“, навео је.

А на питање шта да се ради, каже:

„Ја нисам велики оптимиста. Мој утисак је да власт не жели да се договори и да не жели да прави договоре око кључних ствари како би ово друштво постигло консензус. Ми ћемо данас у 15 сати саопштити став ПроГласа поводом тога, па не би било коректно да ја тај став износим раније. Став ПроГласа је заснован на досадашњим активностима, ми смо просто били доследни, и од догађаја 17. децембра прошле године до данашњих дана, ми смо износили различите предлоге које су ишли у правцу тога да се постигну фер изборни услови“.

Према његовим речима, кључни став ПроГласа јесте борба за слободне и поштене изборе.

„И то је једна активна позиција, то је једна одговорна позиција према грађанима, према овоме друштву. Ми не говоримо, дакле, у категоријама бојкота или безусловног изласка на изборе, него сматрамо да је неопходно да се успоставе одређени услови како би избори имали пуни смисао“, нагласио је.

Три захтева опозиције које, како је рекао, постоје већ неко време на сцени, јесу потпуности логични.

„Бирачки списак све захтева, због тога што је то заправо један фантомски бирачки списак у коме се много више примењују препоруке председника Општине Чајетине него препоруке ОДИХР-а. Имамо дакле ситуацију са медијским плурализмом који не постоји ни у траговима и захтев да се сви избори одрже у једном дану – он је логичан због тога што заправо би се тиме спречило премештање бирача из једне општине у другу“, појашњава.

Говорећи о томе да је власт наводно спремна да прихвати забрану гласања од шест до 12 месеци од тренутка промене пребивалишта, Гојковић је изјавио да је то „велики проблем“. „Ту је огромна разлика између тога да ли ће то важити шест или 12 месеци, да ли ће то важити од тренутка када се постигне договор или би то било применено ретроактивно“, упитао је.

„С друге стране, чак и да се у потпуности данас постигне договор да то важи 12 месеци, да се примењује ретроактивно, да важи на првим и следећим изборима, читав бирачки списак не би могао да буде разрешен до 2. јуна, напосто, остало је сувише мало времена и то је онај разлог који, чини ми се, опозиција има пред собом као врло чврст аргумент у преговорима“, наглашава.

Такође, каже, медијски плурализам не постоји ни у траговима.

„И он се до 2. јуна не може успоставити тако да људи буду информисани о питањима које се тичу комуналне политике и наравно, ми видимо да оно што је један врло важан захтев опозиције, да се дакле обезбеди да нема премештања бирача из једног места у друго, да се од тога упорно бежи и то нам заправо показује да се власт плаши слободних и поштених избора. Она дакле не верује да би на слободним и поштеним изборима могла да потврди ни победу, а камоли доминацију коју покушава да оствари већ годинама“, казао је Божовић.

Наводи и да преговори власти и опозиције „трају неко време“.

„А нису дали никакав резултат. Власт је само начелно прихватила два прва захтева,

опозиција је то предложила, сва три захтева као један пакет, они само заједно имају смисла и само уколико постоје одговарајуће време да се примене. Власт је начелно прихватила два става, онда је расписала изборе и с друге стране, не може се разговарати и преговарати о изборима који су већ расписани. Имамо препоруке ОДИХР-а у којима је писало још од почетка да они морају бити примењени довољно времена пре расписивање избора. Они нису примењени“, нагласио је.

У међувремену је, подсећа, стигло мишљење ОДИХР-а у коме се „заправо каже да кључне препоруке нису примењене, а чак и оне које су примењене нису примењене у довољној мери“.

„То показује да избори немају елемента који су расписани, не задовољавају елементарне процедуралне разлоге, а мислим да би било одговорно према грађанима и према овом друштву да се направи та врста консензуса, да се избори кроз овај предлог уставног закона помере за јесен, да се на тај начин дође до једне ситуације у којој би сви актери прихватили изборе као неспорне и изборне услове као могуће и у доброј мери равноправне за све учеснике“, изјавио је Божовић.

Јединство опозиције највећи капитал

Како је рекао, јединство опозиције је њен највећи капитал.

„Ја мислим да је јединство опозиције њен највећи капитал око свих питања које је постигла од формирања јединствене листе до данашњих дана. Уколико она буде јединствена у свом ставу, то је заправо њено најјаче средство политичке борбе и у односу према бирачима и у односу према властима у Србији“, рекао је.

У ауторитарним друштвима, наводи, тешко је доносити добре одлуке.

„Одлуке којима ће сви бити задовољни, али у суштини, ми увек морамо поћи од тога да одговорност за стање, за политичко стање у једном друштву сноси власт. Власт је посегла за изборним инжењерингом, власт не прихвата опозицију као чињеницу

политичког живота, власт не прихвата критичко мишљење. Једино што видимо да делује јесте једна врста притиска“, рекао је.

Не би власт, додаје, преговарала са опозицијом да она „нема на себи стигму изборног инжењеринга и 17. децембра“. „И то јесте један аргумент који чини ми се да опозиција пред собом има и у очима домаће јавности и у очима међународне заједнице“, навео је.

Слом Вучићеве спољне политике

Коментаришући писање медија о ситуацији са Косовом, и како неки наводе, уцене Брисела о томе да су обавезе из Охридског споразума ушле у Поглавље 35, Божовић каже да њему делује као „слом спољне политике Александра Вучића“.

„Он је ту политику водио сам, више од десет година, без владе, без скупштине, мање-више на своју руку или у потпуности на своју руку и та политика је сад још једном ударила у зид. Ми смо имали прошле године тај случај Бањска, пре тога су постизани различити споразуми који су накнадно оверавани у скупштини, од Бриселског преко Вашингтонског, до Охридског и на крају је све то дошло на наплату и сада се овим драматизованим насловима и том једном катастрофичном јавном сценом покушава заправо да прикрије исход једне политике“, изјавио је гост Н1.

А тај исход је – у потпуности поразан.

„Ми смо имали годинама ту причу да наша земља има огроман углед у свету, да међудржавне посете које обављају наши државни званичници јесу пример једног огромног ауторитета који они уживају у међународној јавности, да на међународној сцени наша политика има не знам колико пријатеља, не знам какве позитивне околности, а онда се непрестано осведочавамо да од тога заправо ништа не постоји. И овај исход са Саветом Европе, то је један логичан, нимало неочекиван исход заправо Охридског споразума који је председник Републике на своју руку прихватио. Прихватио га је усмено, али он има врло конкретне последице“, нагласио је Божовић.

(Н1)